

การก่อแรงร่วมสร้างเมืองปลอดภัยเชิงรุกเพื่อป้องกันอาชญากรรม:  
กรณีศึกษา ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี

Forging Pro-active Safe City for Crime Prevention:  
A Case Study of Banpho Sub-district, Mueang Suphan Buri District,  
Suphan Buri Province

กฤติ ม่วงศิริ<sup>1</sup>

คณะสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

90 หมู่ที่ 7 ตำบลสามพราน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม 73110, ประเทศไทย

อีเมลติดต่อ: krit.muangsiri@gmail.com

Krit Muangsiri<sup>2</sup>

Faculty of Social Sciences, Royal Police Cadet Academy

90 Moo 7, Sam Phran Sub-district, Sam Phran District, Nakhon Pathom 73110, Thailand

Email: krit.muangsiri@gmail.com

สุนนทิพย์ จิตสว่าง<sup>3</sup>

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

254 ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10330, ประเทศไทย

อีเมลติดต่อ: sumonthip99@hotmail.com

Sumonthip Chitsawang<sup>4</sup>

Faculty of Political Science, Chulalongkorn University

254 Phayathai Road, Pathumwan District, Bangkok Province 10330, Thailand

Email: sumonthip99@hotmail.com

**Received:** June 25, 2025 **Revised:** October 15, 2025 **Accepted:** October 21, 2025

---

<sup>1</sup> พ.ต.ต., อาจารย์.

<sup>2</sup> Pol.Maj., Lecturer.

<sup>3</sup> รองศาสตราจารย์, อาจารย์.

<sup>4</sup> Associate Professor, Lecturer.

### บทคัดย่อ

บทความนี้ศึกษาสภาพปัญหาและนำเสนอนโยบาย “เมืองปลอดภัยเชิงรุก (Pro-Active Safe City)” เนื่องจากการขับเคลื่อนเมืองปลอดภัยยังมีช่องโหว่ในการตีความ การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัด ขาดการประเมินพื้นที่ การคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสีย จึงทำให้นโยบายไม่สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ ผู้เขียนจึงริเริ่มการสร้างเครื่องมือสำรวจและประเมินสภาพอาชญากรรมพื้นฐานและความต้องการกลไกป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้ดัชนีตัวชี้วัดความปลอดภัยจากอาชญากรรมเชิงกายภาพรายพื้นที่ (Crime Vector Index: CVI) สำรวจประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 382 ราย ผ่านการวิจัยแบบผสมผสาน การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกและการจัดอภิปรายกลุ่มสำหรับภาครัฐ-ภาคประชาชน และวิเคราะห์เชิงพื้นที่ (Spatial Analysis) นำไปสู่การวิเคราะห์และสร้างตัวแบบเมืองปลอดภัยเชิงรุก (Pro-Active Safe City Model) ที่มีความสอดคล้องกับบริบทพื้นที่ ซึ่งผลสำรวจชี้ว่าต้องการความสมดุลทั้งกลไกเชิงกายภาพ กลไกสังคม และเสนอแนะเชิงปฏิบัติการด้านแนวทาง/ หลักธรรมาภิบาล (Governance) ด้านเมืองปลอดภัย เพื่อเป็นแนวทางสำหรับปรับใช้ในพื้นที่อื่น โดยย้ำการมีส่วนร่วม (Engagement) จากภาคประชาชน และภาครัฐ เพื่อสร้างความเป็นหุ้นส่วนความปลอดภัยสาธารณะ (Inclusive Partnership for Public Security) สร้างจิตสำนึกและความรู้สึกรับผิดชอบพื้นที่เพื่อป้องกันอาชญากรรมพื้นฐาน (Street Crimes) และยาเสพติด

**คำสำคัญ:** เมืองปลอดภัยเชิงรุก; หุ้นส่วนความปลอดภัยสาธารณะ; การป้องกันอาชญากรรม

### Abstract

This article examines the prevailing problems and proposes a “Pro-Active Safe City” policy. Because current safe city initiatives exhibit vulnerabilities; fragmented interpretation, target setting, indicator design, lack of spatial analysis, and inadequate stakeholder consideration, policies are irrelevant with local contexts. In response, the author initiated a tool to survey and assess crime conditions and needs for crime prevention mechanisms in Banpho Sub-district, Mueang Suphan Buri District, Suphan Buri Province. Initiating a Crime Vector Index (CVI) surveyed a sample of 382 residents. Mixed-method research conducted together with in-depth interviews and focus groups with government and community. This led to the analysis and construction of a Pro-Active Safe City Model tailored to the specific context of the area. The survey results indicated a need for balancing physical and social mechanisms. Proposed operational suggestions and governance principles for safe cities as the guideline for adaptation in other areas. Emphasis was placed on engagement to foster an inclusive partnership for public security, cultivating awareness and a sense of belonging for preventing street crimes and drug issues.

**Keywords:** Pro-active Safe City; Partnership for Public Security; Crime Prevention

## 1. บทนำ

### 1.1 ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

แนวคิดเมืองปลอดภัย (Safe City) เป็นประเด็นใหม่ที่ยังเกิดความคลาดเคลื่อนในการอธิบายและสร้างนโยบายที่เหมาะสมกับพื้นที่ที่มีเพียงดัชนีชี้วัดเมืองปลอดภัย (SCI) โดย เดอะ อีโคโนมิสต์ อินเทลลิเจนซ์ ยูนิท (The Economist Intelligence Unit: EIU)<sup>5</sup> ที่ได้รับการยอมรับในระดับสากลซึ่งให้ความสำคัญทางกายภาพ ระบบการจัดการระดับภาพรวม คมนาคม การแพทย์และเศรษฐกิจ มากกว่าการเน้นย้ำประเด็นระดับย่อย และเงื่อนไขทางสังคม (Social Condition)

ฉะนั้น จากปรากฏการณ์ความคลุมเครือ ในการสร้างมาตรวัดที่เหมาะสมกับพื้นที่และการขาดตัวแบบที่สามารถประยุกต์ใช้กับประเทศหนึ่งได้อย่างเป็นรูปธรรมสำหรับการออกแบบเมืองปลอดภัยที่สามารถป้องกันอาชญากรรมในรูปแบบเชิงรุก จึงเกิดช่องว่างสำหรับการวิจัย (Research Gaps) ได้แก่ 1) สภาพปัญหาช่องว่างเชิงนโยบาย (Gaps for Policy Formulation) นโยบายที่ออกแบบสร้างเมืองปลอดภัยในลักษณะที่ต่างฝ่ายนิยมและประเมินความปลอดภัยจากเป้าหมายของหน่วยงานตน ขาดการบูรณาการ นำไปสู่ข้อจำกัดในภาพรวมและผลลัพธ์ที่แปลกแยกและช่องโหว่สำคัญ คือ การวิเคราะห์รายพื้นที่ (Area-Based Evaluation), 2) ช่องว่างด้านการกำหนดตัวชี้วัดให้สอดคล้องในพื้นที่ ประเทศไทยยังไม่มีการจัดทำดัชนีชี้วัดเมืองปลอดภัย (Lacks of Safe City Index) ขาดกระบวนการสร้างนโยบายที่สร้างแนวทางการรับรู้ร่วมกันในมิติของความปลอดภัย อาจต้องมีการออกแบบนโยบายรายพื้นที่ผ่านดัชนีประเมินความปลอดภัยรายพื้นที่ ซึ่งอาจจะมีผลแตกต่างและเจาะลึกในรายละเอียดของแต่ละพื้นที่ และ 3) สภาพปัญหาด้านการคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders Concern) ถูกยึดโยงอยู่กับหน่วยงานด้านความมั่นคงเป็นหลัก เช่น ตำรวจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขาดแนวคิดที่จะสร้างความเป็นเจ้าของพื้นที่ (Sense of Belonging) เพื่อเป็นแนวร่วมในการสร้างความปลอดภัยสาธารณะ และช่วยแก้ไขปัญหาละเอียดต่าง ๆ อ้างอิงข้อมูลจากโครงการตั้งถิ่นฐานมนุษย์แห่งสหประชาชาติ (UN-Habitat) เน้นย้ำความสำคัญของประชาชน และทรัพยากรในเมืองโดยในปัจจุบันพบว่าประชาชนกว่า 3,000 ล้านคนที่อาศัยในเมืองจะมีจำนวนขยายตัวเป็น 5,000 ล้านคนในปี ค.ศ. 2050 เมืองกำลังเผชิญกับภัยจากพฤติกรรมเบี่ยงเบน พฤติกรรมต่อต้านสังคม อาชญากรรมและโรคระบาดพบว่า ประชาชนกว่าร้อยละ 60 ในประเทศกำลังพัฒนาตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมโดยผู้หญิง เด็กและผู้อาศัยในพื้นที่เสี่ยงเป็นผู้มีความเสี่ยงสูงสุดและถูกจำกัดการได้รับประโยชน์จากการขยายตัวของเมืองได้อย่างเต็มที่<sup>6</sup>

### 1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อริเริ่มการสร้างเครื่องมือสำรวจและประเมินสภาพอาชญากรรมพื้นฐานและความต้องการกลไกป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้ดัชนีตัวชี้วัดความปลอดภัยจากอาชญากรรมเชิงกายภาพรายพื้นที่ (Crime Vector Index: CVI)

<sup>5</sup> The Economist Intelligence Unit (EIU), "Safe Cities Index 2021," last modified 2021, Safe Cities Archives, accessed August 2, 2024, <https://www.safecities.economist.com/safe-cities-index-2021/>

<sup>6</sup> UN-Habitat, "UN-Habitat Annual Report 2024," last modified 2025, UN-Habitat Online Archives, accessed April 12, 2025, [https://www.unhabitat.org/sites/default/files/2025/05/annual\\_report\\_2025\\_final.pdf/](https://www.unhabitat.org/sites/default/files/2025/05/annual_report_2025_final.pdf/)

1.2.2 เพื่อวิเคราะห์และสร้างตัวแบบเมืองปลอดภัยเชิงรุก (Pro-Active Safe City Model) ที่มีความสอดคล้องกับบริบทพื้นที่ โดยผ่านการวิเคราะห์สภาพพื้นที่จากตัวชี้วัดความปลอดภัยจากอาชญากรรมเชิงกายภาพรายพื้นที่ (Crime Vector Index: CVI)

1.2.3 เพื่อเสนอเชิงปฏิบัติการในส่วนกระบวนการ/ หลักธรรมาภิบาล (Governance) ด้านเมืองปลอดภัย เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการนำไปปรับใช้ในพื้นที่อื่น

### 1.3 ขอบเขตการวิจัย

การศึกษานี้มุ่งศึกษาความเป็นไปได้ในการออกแบบเมืองปลอดภัยเชิงรุกที่สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ศึกษาในเขตตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี สำหรับประเภทอาชญากรรมพื้นฐานในชีวิตประจำวัน (Street Crimes) และยาเสพติด โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่ (Sampling) จำนวน 382 ราย (คำนวณตามสูตร Yamane's Formula จากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 8,272 คน) และภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เช่น ผู้แทนชาวบ้าน ผู้บริหารท้องถิ่น กองบัญชาการตำรวจภูธร ภาค 7 (บช.ภ.7) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และหน่วยงานส่วนกลาง เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (DEPA) และนักวิชาการ

### 1.5 ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้เป็นการดำเนินงานวิจัยแบบผสมผสานโดยวางแผนระยะการศึกษาวีจยออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ช่วงการวิจัยเชิงปริมาณ และระยะที่ 2 ช่วงการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนี้

#### 1.5.1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

สร้างแบบสำรวจผ่านระบบออนไลน์ (Survey) ชื่อ แบบสำรวจสภาพปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ เสี่ยงสะท้อน และแนวทางการร่วมมือสร้างสรรค์เพื่อผลักดันสู่การสร้างเมืองปลอดภัยสุพรรณบุรี เพื่อสำรวจความคิดเห็น ทศนคติ ปัญหาและความจำเป็นในพื้นที่ จากกลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่ (Sampling) จำนวน 382 ราย และจัดทำดัชนีตัวชี้วัดความปลอดภัยจากอาชญากรรมเชิงกายภาพรายพื้นที่ (Crime Vector Index: CVI) โดยจะวิเคราะห์และสรุปประเด็นสำคัญจากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจดัชนีตัวชี้วัดความปลอดภัยจากอาชญากรรมเชิงกายภาพรายพื้นที่ (Crime Vector Index: CVI) ประกอบด้วย 3 ปัจจัยหลัก และ 9 ปัจจัยย่อย ได้แก่ 1) ด้านการสร้างนโยบายเมืองปลอดภัยที่เริ่มต้นจากการประเมินวิเคราะห์สภาพพื้นที่, 2) ด้านกลไกและเครื่องมือการออกแบบที่นำมาใช้ในการสร้างเมืองปลอดภัยที่เน้นกลไกแบบผสมผสานระหว่างด้านสังคม-วัฒนธรรม และ 3) ด้านรูปแบบกระบวนการตัดสินใจนโยบายแบบมีส่วนร่วม เพื่อวิเคราะห์ปัจจัย วัดผลและสร้างกรอบตัวชี้วัด-น้ำหนัก และแปลผลลัพธ์จากแบบสำรวจข้อมูลทางสถิติ วิเคราะห์หาตัวแปรที่เกี่ยวข้อง (Relevant Factors) วิเคราะห์ค่าสถิติตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy: KMO) และค่าทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกต (Bartlett's Test of Sphericity) และค่าความร่วมกัน (Communalities) หรือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหนึ่งกับตัวแปรอื่น ๆ ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ และนำเป็นข้อมูลประกอบต่อไป

### 1.5.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ผู้ศึกษาได้มีการดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้บริหารระดับนโยบาย ผู้นำท้องถิ่น ผู้แทนหน่วยงานราชการในพื้นที่ ภาควิชาการ เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.), สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (DEPA), กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 7 (บช.ภ. 7), ผู้อำนวยการ รพ.สต.บ้านโพธิ์ และแกนนำท้องถิ่น และจัดการอภิปรายกลุ่ม (Focus Group) แบ่งเป็นกลุ่มภาครัฐและกลุ่มภาคประชาชน และเวทีสานเสวนา เพื่อเปิดรับฟังแนวคิดที่หลากหลายจากผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ (Stakeholders) เครื่องมือวิเคราะห์ SOAR Analysis ประกอบด้วย จุดแข็ง (Strengths: S), โอกาส (Opportunities: O), แรงบันดาลใจ (Aspirations: A) และผลลัพธ์ (Results: R) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพเชิงลึกที่ข้อมูลเชิงปริมาณอาจยังไม่ครบถ้วน เพื่อสกัดประเด็นที่จะขับเคลื่อน ความร่วมมือเจตจำนงร่วมในพื้นที่ และการร่วมกันสร้าง ปรับปรุง สู่การเสนอตัวแบบ (Prototype)

### 1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 สามารถริเริ่มการสร้างเครื่องมือสำรวจและประเมินสภาพอาชญากรรมพื้นฐานและความต้องการกลไกป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้ดัชนีตัวชี้วัดความปลอดภัยจากอาชญากรรมเชิงกายภาพรายพื้นที่ (Crime Vector Index: CVI)

1.6.2 สามารถวิเคราะห์และสร้างตัวแบบเมืองปลอดภัยเชิงรุก (Pro-Active Safe City Model) ที่มีความสอดคล้องกับบริบทพื้นที่ โดยผ่านการวิเคราะห์สภาพพื้นที่ จากตัวชี้วัดความปลอดภัยจากอาชญากรรมเชิงกายภาพรายพื้นที่ (Crime Vector Index: CVI)

1.6.3 สามารถเสนอแนวทางเชิงปฏิบัติการในส่วนกระบวนการ/ กลไกธรรมาภิบาล (Governance) ด้านเมืองปลอดภัย เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการนำไปปรับใช้ในพื้นที่อื่น

## 2. ผลการศึกษาวิจัย

จากการศึกษาเรื่องการก่อแรงร่วมสร้างเมืองปลอดภัยเชิงรุกเพื่อป้องกันอาชญากรรม: กรณีศึกษา ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้เขียนพบประเด็นที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

### 2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ผู้เขียนพบแนวคิดทฤษฎีที่นำมาประยุกต์ใช้กับการก่อแรงร่วมสร้างเมืองปลอดภัยเชิงรุกเพื่อป้องกันอาชญากรรม ได้แก่ ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมผ่านรูปแบบสภาพแวดล้อม (Crime Prevention Through Environmental Design: CPTED) เน้นย้ำกลไกเชิงกายภาพ และทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมจากสถานการณ์ (SCP) ปรับใช้การสร้างกลไกเชิงกายภาพและกลไกสังคม<sup>7</sup> ออกแบบมาตรการกำจัดความเสี่ยง สร้างการเตือนภัย และเครือข่ายอาสาสมัครผู้พิทักษ์ (Guardianship) ตามทฤษฎีปรกตินิสัย (Routine Activity Theory) เฝ้าระวัง

<sup>7</sup> Derek B. Cornish and Ronald V. Clarke, "Theory for Practice in Situational Crime Prevention," *Crime Prevention Studies* 16, (2003): 111-124.

และอาสาสมัครเพื่อนบ้านระวังภัย ยับยั้งการกระทำผิดจากทฤษฎีการเลือกอย่างมีเหตุผล (Rational Choice Theory) เมื่อพบว่าบทลงโทษรุนแรงกว่ารางวัลที่ได้รับ และทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social Bond) ย้ำความผูกพัน (Attachment) การผูกมัด (Commitment) การเกี่ยวข้อง (Involvement) และความเชื่อ (Belief) เป็นเหมือนเสาบ้านช่วยค้ำจุนเมืองให้รองรับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายได้<sup>8</sup> ทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ ย้ำการวางแผนร่วมกันระหว่างภาครัฐและประชาชน ไม่ปล่อยให้การดูแลความปลอดภัยเป็นภารกิจของฝ่ายเดียว และแนวคิดชุมชนเข้มแข็ง เปิดพื้นที่รองรับการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกันและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง เน้นย้ำการสร้างสัมพันธ์ภาพเชิงบวกในสังคม และยกระดับไปสู่การสร้างความเป็นหุ้นส่วน และทฤษฎีการมีส่วนร่วม ย้ำกระบวนการตัดสินใจโดยวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) และสร้างแรงขับเคลื่อนเสมือนเป็นพลังงานหล่อเลี้ยงให้เมืองเติบโตต่อไป<sup>9</sup> สร้างความตระหนักและจิตสำนึกความเป็นพลเมืองตื่นรู้ให้ใส่ใจและเฝ้าระวังปัญหาหรือภัยคุกคามที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตและร่วมกันแก้ไขปัญหา

## 2.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจดัชนีตัวชี้วัดความปลอดภัยจากอาชญากรรมเชิงกายภาพรายพื้นที่ (Crime Vector Index: CVI)

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจดัชนีตัวชี้วัดความปลอดภัยจากอาชญากรรมเชิงกายภาพรายพื้นที่ (Crime Vector Index: CVI) ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) การสร้างนโยบายเมืองปลอดภัยที่เริ่มต้นจากการประเมินวิเคราะห์สภาพพื้นที่ (Spatial Analysis), 2) กลไกและเครื่องมือการออกแบบที่นำมาใช้ในการสร้างเมืองปลอดภัยที่เน้นกลไกแบบผสมผสาน ระหว่างด้านสังคม-วัฒนธรรม (Hybridity) และ 3) รูปแบบกระบวนการตัดสินใจนโยบายแบบมีส่วนร่วม (Participatory Decision-making Processes) โดยมีรายละเอียดองค์ประกอบย่อยและค่าน้ำหนักซึ่งวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจสกัดตัวแปรที่มีค่าความแปรปรวนของตัวแปร (Initial Eigenvalues) มากกว่า 1 และวิเคราะห์องค์ประกอบโดย EFA แล้วจัดกลุ่มตามองค์ประกอบใหม่ซึ่งสามารถสะท้อนตัวชี้วัดย่อย หรือปัจจัยย่อย (Sub-Indicators/ Sub-Factors) และค่าน้ำหนัก (Values) โดยมีผลการสำรวจ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางสรุปผลการสำรวจตามองค์ประกอบดัชนีตัวชี้วัดความปลอดภัยจากอาชญากรรมเชิงกายภาพรายพื้นที่ (Crime Vector Index: CVI)

| ดัชนีตัวชี้วัดความปลอดภัยจากอาชญากรรมเชิงกายภาพรายพื้นที่ (Crime Vector Index: CVI)          |                                                            |                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|------------------------|
| องค์ประกอบตัวชี้วัด<br>(Index Components)                                                    | ตัวชี้วัดย่อย/ ปัจจัยย่อย<br>(Sub-Indicators/ Sub-Factors) | ค่าน้ำหนัก<br>(Values) |
| 1) การสร้างนโยบายเมืองปลอดภัยที่เริ่มต้นจากการประเมินวิเคราะห์สภาพพื้นที่ (Spatial Analysis) |                                                            |                        |

<sup>8</sup> Travis C. Pratt, Jacinta M. Gau and Travis W. Franklin, *Key Ideas in Criminology and Criminal Justice* (Thousand Oaks, CA: SAGE Publications, 2011), 55-69.

<sup>9</sup> John M. Cohen and Norman T. Uphoff, *Rural Development Participation: Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation* (Rural Development Committee, Center for International Studies: Cornell University, 1981), 20.

ตารางที่ 1 ตารางสรุปผลการสำรวจตามองค์ประกอบดัชนีตัวชี้วัดความปลอดภัยจากอาชญากรรมเชิงกายภาพรายพื้นที่ (Crime Vector Index: CVI) (ต่อ)

| ดัชนีตัวชี้วัดความปลอดภัยจากอาชญากรรมเชิงกายภาพรายพื้นที่ (Crime Vector Index: CVI)                                         |                                                                                                           |                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| องค์ประกอบตัวชี้วัด<br>(Index Components)                                                                                   | ตัวชี้วัดย่อย/ ปัจจัยย่อย<br>(Sub-Indicators/ Sub-Factors)                                                | ค่าน้ำหนัก<br>(Values) |
| 1) การสร้างนโยบายเมืองปลอดภัยที่เริ่มต้นจากการประเมินวิเคราะห์สภาพพื้นที่ (Spatial Analysis)                                |                                                                                                           |                        |
| ความตระหนักเกี่ยวกับ<br>ความเสี่ยงอาชญากรรม<br>(Risk Concerns)                                                              | 1) รู้สึกหวาดกลัวเมื่อต้องผ่านพื้นที่ที่รกร้างในชุมชน                                                     | .848                   |
|                                                                                                                             | 2) รู้สึกเป็นห่วงครอบครัว หรือบุคคลใกล้ชิดเมื่อต้องเดินทางลำพัง                                           | .722                   |
|                                                                                                                             | 3) ประเมินว่า ชุมชนของท่านมีระดับความเสี่ยงต่ออาชญากรรม                                                   | .713                   |
| ความพร้อมในการสร้าง<br>และออกแบบเมืองปลอดภัย<br>(Safe City Formation<br>Promptness)                                         | 1) การจัดทำแบบสำรวจอาชญากรรมในพื้นที่ เป็นจุดเริ่มต้นสำคัญ<br>ก่อนที่จะนำข้อมูลไปประกอบการออกแบบนโยบาย    | .765                   |
|                                                                                                                             | 2) นโยบายเมืองปลอดภัย ควรมีการสำรวจและปรับปรุงเป็นระยะ<br>ไม่ควรเป็นแผนระยะยาว 10 ปีขึ้นไป                | .707                   |
|                                                                                                                             | 3) รู้สึกพร้อมรับการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ มาใช้ในการสร้างความ<br>ปลอดภัยสาธารณะในพื้นที่ของท่าน             | .611                   |
| ความต้องการเรื่องรูปแบบ<br>ความปลอดภัยของเมือง<br>(Safe City Demands)                                                       | 1) ความมั่นใจในระบบรักษาความปลอดภัยในพื้นที่                                                              | .807                   |
|                                                                                                                             | 2) มีความไว้วางใจฝากเพื่อนบ้าน/คนในชุมชน เพื่อให้ช่วยสอดส่อง<br>ดูแลบ้าน                                  | .751                   |
| 2) กลไกและเครื่องมือการออกแบบที่นำมาใช้ในการสร้างเมืองปลอดภัยที่เน้นกลไกแบบผสมผสาน<br>ระหว่างด้านสังคม-วัฒนธรรม (Hybridity) |                                                                                                           |                        |
| รูปแบบความต้องการ<br>ด้านกลไกสร้างเมือง<br>ปลอดภัย<br>(Types of Mechanism)                                                  | 1) การสร้างพื้นที่ส่วนกลางสำหรับการใช้ชีวิตและการแลกเปลี่ยน<br>กิจกรรมในพื้นที่ (Co-Living Public Spaces) | .805                   |
|                                                                                                                             | 2) ต้องการเห็นการพัฒนาความเป็นย่านชุมชนที่มีความใกล้ชิด<br>(Neighborhood)                                 | .788                   |
|                                                                                                                             | 3) ต้องการให้นำกลไกด้านเทคโนโลยีความปลอดภัยสมัยใหม่ มาใช้<br>ในการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่               | .766                   |
| มิติของปัจจัยควรเน้นใน<br>การสร้างเมืองปลอดภัย<br>(Emphasized Factors<br>of Safe City)                                      | 1) ปัจจัยด้านความปลอดภัยทางโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure<br>Security)                                  | .856                   |
|                                                                                                                             | 2) ปัจจัยด้านความปลอดภัยเชิงสถาบัน (Institutional Safety)                                                 | .839                   |
|                                                                                                                             | 3) ปัจจัยด้านความปลอดภัยด้านจราจรและถนน (Traffic & Road<br>Safety)                                        | .804                   |

**ตารางที่ 1** ตารางสรุปผลการสำรวจตามองค์ประกอบดัชนีตัวชี้วัดความปลอดภัยจากอาชญากรรมเชิงกายภาพรายพื้นที่ (Crime Vector Index: CVI) (ต่อ)

| ดัชนีตัวชี้วัดความปลอดภัยจากอาชญากรรมเชิงกายภาพรายพื้นที่ (Crime Vector Index: CVI)                        |                                                                                                                                                                                            |                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| องค์ประกอบตัวชี้วัด<br>(Index Components)                                                                  | ตัวชี้วัดย่อย/ ปัจจัยย่อย<br>(Sub-Indicators/ Sub-Factors)                                                                                                                                 | ค่าน้ำหนัก<br>(Values) |
| มิติของปัจจัยเสี่ยงที่ควรคำนึงในการสร้างเมืองปลอดภัย (Risk Factors of Safe City)                           | 1) ปัจจัยเสี่ยง ด้านธรรมาภิบาลและความสามัคคีในชุมชน (Weak Governance & Social Cohesion Risks)                                                                                              | .859                   |
|                                                                                                            | 2) ปัจจัยเสี่ยง ด้านโครงสร้างและเศรษฐกิจ (Structural & Economic Risks)                                                                                                                     | .845                   |
|                                                                                                            | 3) ปัจจัยด้านความปลอดภัยในมิติสังคม - เศรษฐกิจ (Socio-Economic)                                                                                                                            | .795                   |
| ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสมดุลของกลไกนวัตกรรม-สังคม<br>(Opinions for Balancing Innovation-Social Mechanism) | 1) มีความเชื่อมั่น ระหว่างกลไกเฝ้าระวังทางสังคม และการติดตั้งอุปกรณ์รักษาความปลอดภัย                                                                                                       | 787                    |
|                                                                                                            | 2) สมดุลการออกแบบกลไกการสอดส่องดูแลความปลอดภัยทางมิติกายภาพ (Physical Surveillance) และการสอดส่องดูแลความปลอดภัยทางมิติสังคม (Social Surveillance) มีความสำคัญในการสร้างนโยบายเมืองปลอดภัย | .684                   |
| <b>3) รูปแบบกระบวนการตัดสินใจนโยบายแบบมีส่วนร่วม (Participatory Decision-making Processes)</b>             |                                                                                                                                                                                            |                        |
| รูปแบบการมีส่วนร่วมในพื้นที่<br>(Types of Engagement)                                                      | 1) พร้อมแจ้งเบาะแสและข้อมูลสำคัญแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ เมื่อพบเหตุต้องสงสัย                                                                                                                   | .856                   |
|                                                                                                            | 2) ยินดีสละเวลาในการช่วยสอดส่องดูแลบ้านใกล้เคียง และเมื่อพบเหตุการณ์                                                                                                                       | .822                   |
|                                                                                                            | 3) ยินดีเข้าร่วมเป็นเครือข่ายในการสร้างหุ้นส่วนความปลอดภัยสาธารณะ                                                                                                                          | .818                   |
| เสียงสะท้อน-ความพร้อมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในพื้นที่<br>(Echoes of Engagement)                             | 1) อาชญากรรมในพื้นที่ อาจเกิดจากปัจจัยเสี่ยงจากภายนอกชุมชน ซึ่งหากทุกคนในชุมชนร่วมมือกัน ก็จะสามารถป้องกันอาชญากรรมได้                                                                     | .742                   |
|                                                                                                            | 2) การออกแบบนโยบายเมืองปลอดภัย ควรจะเริ่มต้นจากการหารือระหว่างผู้คนในพื้นที่และหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ไม่ควรจะเกิดจากส่วนกลาง                                                            | .739                   |
|                                                                                                            | 3) หากชุมชนเกิดความสามัคคี และสร้างเครือข่ายรักษาความปลอดภัยสาธารณะ จะช่วยลดปัญหาอาชญากรรมได้                                                                                              | .721                   |

## 2.3 อภิปรายผล

ข้อมูลเชิงคุณภาพสะท้อนว่า ควรสร้างพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับการแสดงออกและแลกเปลี่ยนในพื้นที่ส่วนกลางสำหรับการดำเนินชีวิต (Co-living Spaces) สร้างและขยายโอกาสทางเศรษฐกิจและอาชีพ ทักษะสำหรับประชาชน การสร้างปฏิสัมพันธ์ของประชาชนในพื้นที่ (Engagement) การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ไม่เกินความจำเป็นของพื้นที่โดยควรประเมินพื้นที่และวิเคราะห์จุดเสี่ยงก่อนติดตั้ง (Spatial Analysis) และสร้างความสมดุลร่วมกันระหว่างกลไกนวัตกรรมและด้านสังคม (Balancing of Innovation-Social Mechanism) สร้างกลไกการรวมกลุ่มและภาคีเครือข่ายการเป็นหุ้นส่วนความปลอดภัยสาธารณะ (Partnership for Public Security) สื่อสารและประสานงานระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) การสร้างความตระหนักและทัศนคติการเป็นเจ้าของพื้นที่และดูแลความปลอดภัยสาธารณะ (Sense of Belonging) เน้นย้ำการสร้างนโยบายแบบมีส่วนร่วม (Participatory Decision-making) การสร้างกำลังคนและปลูกฝังจิตสำนึกการเป็นพลเมืองตื่นรู้แบบ Active Citizen สร้างความสามัคคีในพื้นที่และอัตลักษณ์ความเป็นกลุ่ม (Group Identity) การสะท้อนเสียงและความคิดเห็นจากทุกฝ่าย (Voices of Stakeholders) คำนี้ถึงหลักการเข้าถึงและมีส่วนร่วมของทุกคน อย่างไรก็ตาม จากผลการศึกษาและข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้ศึกษาพบว่ามีประเด็นที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

### 2.3.1 การสร้างนโยบายเมืองปลอดภัยที่เริ่มต้นจากการประเมินวิเคราะห์สภาพพื้นที่ (Spatial Analysis)

ประชาชนในพื้นที่รู้สึกหวาดกลัวเมื่อต้องผ่านพื้นที่ที่รกร้าง การจัดทำแบบสำรวจอาชญากรรมในพื้นที่เป็นจุดเริ่มต้นสำคัญ ก่อนที่จะนำข้อมูลไปออกแบบนโยบาย และมีความมั่นใจในระบบรักษาความปลอดภัยในพื้นที่และไว้วางใจชุมชนสอดส่องดูแลบ้าน ในขณะที่ประเด็นสำคัญจากข้อมูลเชิงคุณภาพ สะท้อนว่า ควรจะผลักดันเมืองปลอดภัยที่ยั่งยืน ลดปัญหาอาชญากรรมพื้นฐานและยาเสพติด และสร้างกลไกเฝ้าระวังและป้องกันปัญหาในพื้นที่แบบเชิงรุก (Pro-active Prevention) สร้างโอกาสสำหรับทุกคน (Inclusive & Sustainable Policy) จึงขับเคลื่อนไปสู่ผลิตผล คือ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเมืองปลอดภัยเชิงรุก (Pro-active Policy Suggestion) ที่แก้ปัญหาเชิงพื้นที่ และอาศัยกลไกความเข้มแข็งด้านสังคมและความไว้วางใจ

### 2.3.2 กลไกและเครื่องมือการออกแบบที่นำมาใช้ในการสร้างเมืองปลอดภัยที่เน้นกลไกแบบผสมผสานระหว่างด้านสังคม-นวัตกรรม (Hybridity)

จากการศึกษาพบว่า ประชาชนในพื้นที่ต้องการสร้างพื้นที่ส่วนกลางสำหรับการใช้ชีวิตและการแลกเปลี่ยนกิจกรรมในพื้นที่ (Co-Living Public Spaces) ต้องการให้เน้นย้ำ ปัจจัยด้านความปลอดภัยทางโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure Security) ให้ระวังปัจจัยเสี่ยงด้านธรรมาภิบาลและความสามัคคีในชุมชน และมีความเชื่อมั่นระหว่างกลไกเฝ้าระวังทางสังคมและการติดตั้งอุปกรณ์รักษาความปลอดภัย ในขณะที่ข้อมูลเชิงคุณภาพ สะท้อนว่า ในพื้นที่ควรเกิดการรวมกลุ่มอาสาสมัครของประชาชน สร้างภาคีเครือข่ายการเป็นหุ้นส่วนความปลอดภัยสาธารณะ (Partnership for Public Security) สร้างความสมดุลร่วมกันระหว่างกลไกนวัตกรรมและด้านสังคม สร้างขยายและพัฒนาพื้นที่ส่วนกลาง (Public Space) สำหรับทุกคน จึงอาจขับเคลื่อนไปสู่ผลิตผล คือ ข้อเสนอแนะในส่วนของการสร้างมาตรการ-กลไกด้านกายภาพ-สังคม โดยกลไกกายภาพ

คือ การออกแบบพื้นที่ส่วนกลาง (Public Space) เพื่อเป็นจุดยุทธศาสตร์เน้นย้ำการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และกลไกด้านสังคม คือ การสร้างกลุ่มภาคี-เครือข่ายในชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาหรือช่องโหว่จากปัจจัยเสี่ยงด้านธรรมาภิบาลหรือความสามัคคีซึ่งประชาชนให้ความวิตกกังวลมากที่สุด

### 2.3.3 รูปแบบกระบวนการตัดสินใจนโยบายแบบมีส่วนร่วม (Participatory Decision-Making Processes)

จากการศึกษาพบว่า พื้นที่พร้อมแข็งแรงและข้อมูลสำคัญเมื่อพบเหตุต้องสงสัย และอาชญากรรมในพื้นที่อาจเกิดจากปัจจัยเสี่ยงภายนอก หากทุกคนในชุมชนร่วมมือกันจะสามารถป้องกันอาชญากรรมได้ ในขณะที่ประเด็นจากข้อมูลเชิงคุณภาพ สะท้อนว่า ควรสร้างความตระหนักรู้เป็น “เจ้าของพื้นที่ (Sense of Belonging)” ส่งเสริมและรักษากลไกการมีส่วนร่วม (Engagement) สร้างมิติความครอบคลุม (Inclusiveness) และชาวบ้านโพธิ์มีความตื่นตัว พร้อมให้ความร่วมมือสนับสนุนในการขับเคลื่อนนโยบาย (Active Citizen) จึงอาจขับเคลื่อนไปสู่ผลผลิต คือ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการและธรรมาภิบาลเมืองปลอดภัย (Operation Suggestion & Governance) ย้ำหัวใจสำคัญของการสร้างเมืองคือ ข้อมูลเพื่อตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลโซลูชัน (Digital Solution)<sup>10</sup> สร้างบทบาทในการร่วมออกเสียงขับเคลื่อนเมือง เป็นการ “โตจากข้างใน (Inside Out)” ช่วยสร้างความเข้มแข็งในพื้นที่อย่างยั่งยืน

## 3. สรุปผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องการก่อแรงร่วมสร้างเมืองปลอดภัยเชิงรุกเพื่อป้องกันอาชญากรรม: กรณีศึกษา ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้เขียนสามารถสรุปผลและมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

### 3.1 สรุปผล

จากการวิเคราะห์ตามตัวชี้วัดและความเหมาะสมในพื้นที่ (Crime Vector Index) และข้อมูลเชิงคุณภาพ สะท้อนว่าประชาชนในพื้นที่ที่มีความกังวล ต้องรับมือความเสี่ยงของอาชญากรรมพื้นฐานและปัญหาอาชญากรรม โดยอาจจะต้องมุ่งเน้นการปกป้องความปลอดภัยในชีวิต การแก้ไขปัญหาพื้นที่รกร้าง/จุดเสี่ยง/การเดินทางยามวิกาล ต้องคอยสกัดกั้นความเสี่ยง จากภัยภายนอกชุมชน (External Risks) ในขณะที่ความเข้มแข็งทางสังคมและการสร้างแนวร่วมการเฝ้าระวังภัยอาชญากรรม เป็นกลไกสำคัญในพื้นที่ และมีความต้องการสร้างพื้นที่ส่วนกลาง ขยายโอกาสในการใช้พื้นที่ร่วมกันและเศรษฐกิจในพื้นที่ ดังนั้นแนวทางการสร้างเมืองปลอดภัยสำหรับพื้นที่ จึงอาจนำเสนอในรูปแบบเมืองปลอดภัยเชิงผสมผสาน โดยออกแบบในมิติความปลอดภัยเชิงกายภาพผ่านการติดตั้งอุปกรณ์และเทคโนโลยีเฝ้าระวังจุดเสี่ยงบริเวณพื้นที่รอยต่อ และมีดินามธรรมผ่านกลไกสร้างชุมชนเข้มแข็งให้เป็นหุ้นส่วนความปลอดภัยสาธารณะ (Strategic Partnership for Public Security) และสร้างความสมดุลระหว่างสังคม - เทคโนโลยี

<sup>10</sup> สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (DEPA), “คู่มือเมืองอัจฉริยะประเทศไทย,” แก้ไขครั้งล่าสุด 2563, สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2567, [https://www.depa.or.th/storage/app/media/file/Smartcity%20Handbook\\_Thai%20Version\\_Book.pdf/](https://www.depa.or.th/storage/app/media/file/Smartcity%20Handbook_Thai%20Version_Book.pdf/)

### 3.2 ข้อเสนอแนะ

นำเสนอนโยบายพื้นที่บ้านโพธิ์: เมืองปลอดภัยร่วมใจเชิงรุกอย่างยั่งยืน (Banpho Pro-Active Safe City) ประกอบด้วยมาตรการหลัก ได้แก่

#### 3.2.1 การออกแบบมิติความปลอดภัยเชิงกายภาพ (Physical Surveillance)

ออกแบบพื้นที่และระบบนิเวศเชิงลบ ปรับปรุงภูมิทัศน์ติดตั้งกล้องวงจรปิดในจุดเสี่ยง และติดตั้งไฟส่องสว่างในที่มืด การสร้างพื้นที่ปลอดภัย จัดทำโครงการ Lake-walk Corridor และเพิ่มพื้นที่สีเขียว และขยายลานปั่นจักรยาน รวมถึงจัดทำสวนสาธารณะเพิ่มเติมในพื้นที่ชุมชนรอบบ้านโพธิ์ จัดสร้าง Hexagon Dome ประกอบด้วย ลานกิจกรรม กีฬา ตลาดอัตลักษณ์-วัฒนธรรม และพื้นที่กลางสำหรับการใช้พื้นที่ร่วมกัน Co-living Spaces โดยเป็นโดมโปร่งใส ในขณะที่ชุมชนสามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ และเป็นการสร้างพื้นที่การแสดงออกทางทักษะการร้องเพลง งานอดิเรกและการขยายโอกาสทางเศรษฐกิจ สร้างการค้า-การจ้างงาน เช่น งานแสดงสินค้าสมุนไพรท้องถิ่น นิทรรศการสินค้าเกษตรและเทศกาลดอกไม้ประจำฤดูกาล

#### 3.2.2 การออกแบบมิติวัฒนธรรมผ่านกลไกสังคม (Social Partnership)

สร้างและพัฒนากลไกอาสาพิทักษ์ชุมชน (Guardianship) โดยอบรมให้ประชาชนในชุมชนเกิดความตื่นตัว และมีทัศนคติของความรู้สึกเป็นเจ้าของพื้นที่ ที่ทุกคนสามารถปกป้องบ้านร่วมกันได้ และจัดตั้งกลไก “หุ้นส่วนความปลอดภัยสาธารณะ” โดยสร้างภาคีเครือข่ายระหว่างตำรวจ-ประชาชน-ประชาสังคม-ชุมชน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบสัญลักษณ์ในนามกลุ่มชื่อว่า สาสีสร้างสรรค์ (Conflict Prevention) เพื่อสร้างอัตลักษณ์และความเป็นกลุ่ม เพื่อสร้างความสามัคคีและการดำเนินกิจกรรมรณรงค์หรือส่งเสริมต่าง ๆ ในพื้นที่ จัดกิจกรรมประกวดชุมชนน่าอยู่ สีขาวปลอดภัยอาชญากรรม และมีการจัดประชุมหารือประเด็นปัญหาในพื้นที่ของตน เพื่อประเมินและ ทำแผนเดินสำรวจพื้นที่/จุดเสี่ยงร่วมกัน (Updating Risk Spots) ในทุกรอบ 3 เดือน และสำรวจข้อมูลให้เกิดความทันสมัยในแต่ละพื้นที่ ไม่เกิดปัญหาโบรเคน วินโดวส์ (Broken Windows) ที่รกร้างจนเป็นบ่อเกิดของการชงชุมต่าง ๆ การสร้างความภูมิใจให้คนในชุมชน จัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) อบรมทักษะและประสบการณ์ในการสร้างธุรกิจและรายได้เสริม สร้างเวทีประกวดการนำเสนอแนวคิดสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาชุมชน (Pitching Stage)

#### 3.2.3 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการและการสร้างเมืองปลอดภัยสำหรับพื้นที่อื่น

ธรรมาภิบาลเมืองปลอดภัย (Safe City Governance) จะบรรลุผลสำเร็จได้ต้องเกิดจากองค์ประกอบได้แก่ 1) การสร้างกฎ/ระเบียบ (Regulation), 2) การบังคับใช้กฎหมายและกำกับดูแล (Enforcement), 3) การสร้างปฏิสัมพันธ์ (Engagement), 4) การสร้างความยืดหยุ่นพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง (Resilience) และ 5) การสร้างโอกาสสำหรับทุกคน (Inclusion) เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ควบคู่กับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมความปลอดภัย และสามารถนำไปใช้ในระดับทั่วประเทศไม่จำกัดแค่เพียงวิธีการคิดเพื่อพื้นที่ใดโดยเฉพาะ และควรคำนึงถึงตัวแสดงที่หลากหลาย เน้นย้ำความทั่วถึงและยั่งยืน บูรณาการวิธีการที่หลากหลายและมีความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนพลิกแพลงซึ่งท้ายที่สุดจะก่อให้เกิดสังคมที่ปลอดภัย

และสมานฉันท์ มากกว่ากระบวนการแบบการบริหารจัดการความปลอดภัย (Management of Safety) ที่รับนโยบายมาจากรัฐฝ่ายเดียว การให้บทบาทและพื้นที่กับพลเมืองในการแลกเปลี่ยนข้อมูล แสดงความคิดเห็นและความรับผิดชอบตัดสินใจร่วมกัน จะช่วยผลักดันให้เกิดวัฒนธรรมการยอมรับฟังความแตกต่าง เปิดใจรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ได้ ซึ่งการบังคับใช้กฎ ไม่เพียงพอในการนำผู้คนมาเปิดใจเข้าหากัน และสร้างความรู้สึกร่วมกัน การถูกเลือกปฏิบัติอาจนำไปสู่ความกลัวและความรู้สึกไม่ปลอดภัย แม้ว่าในเมืองจะถูกพัฒนารายล้อมด้วยอุปกรณ์ทันสมัยหรือความปลอดภัยทางกายภาพเพียงใดจะกลายกลายเป็นวงล้อมความปลอดภัย (Security Bubble) ในพื้นที่หนึ่งในเมืองที่พร้อมพัฒนากำแพงเหล็กขวางกั้นและยกสูงหนีออกจากความไม่ปลอดภัย โดยจุดพื้นที่ปลอดภัยเฉพาะตัวเหล่านี้ ที่ถูกป้องกันสูงเกินไป จะกลายเป็นอุปสรรคต่อการวางแผนพัฒนาเมืองแบบองค์รวมในการสร้างขีดความสามารถของเมืองขั้นสุด และอาจก่อให้เกิดเบี่ยงเบนอาชญากรรม (Crime Dislocation/ Displacement) ไปสู่พื้นที่อื่นของเมืองที่ยังไม่ได้รับการติดตั้งอุปกรณ์และปรับปรุงด้านเทคโนโลยีความปลอดภัย ฉะนั้น การลงทุนพัฒนาเมืองปลอดภัย ที่มุ่งเน้นการขายและติดตั้งอุปกรณ์รักษาความปลอดภัยอย่างเดียว จำเป็นต้องถูกทบทวนและพิจารณาความจำเป็นให้สอดคล้องกับเงื่อนไขพื้นที่และความต้องการของคนในพื้นที่ และหลีกเลี่ยงการเกิดความเหลื่อมล้ำด้านความปลอดภัย หรือภาวะความปลอดภัยแบบไม่ทั่วถึง และความเฉื่อยของประชาชนที่ถูกสกัดกั้นจากการมีส่วนร่วมกำหนดชะตาเมือง

## References

- Cohen, John M. and Uphoff, Norman T. *Rural Development Participation: Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation*. Rural Development Committee, Center for International Studies: Cornell University, 1981.
- Cornish, Derek B. and Clarke, Ronald V. "Theory for Practice in Situational Crime Prevention," *Crime Prevention Studies* 16, (2003): 111-124.
- Digital Economy Promotion Agency (DEPA). "Smart City Handbook," Online Archive. Last modified 2020. Accessed August 20, 2024. [https://www.depa.or.th/storage/app/media/file/Smartcity%20Handbook\\_Thai%20Version\\_Book.pdf](https://www.depa.or.th/storage/app/media/file/Smartcity%20Handbook_Thai%20Version_Book.pdf)/ [In Thai]
- Pratt, Travis C., Jacinta M. Gau, and Travis W. Franklin. *Key Ideas in Criminology and Criminal Justice*. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications, 2011.
- The Economist Intelligence Unit (EIU). "Safe Cities Index 2021," Safe Cities Archives. Last modified 2021. Accessed August 2, 2024. <https://www.safecities.economist.com/safe-cities-index-2021/>
- UN-Habitat. "UN-Habitat Annual Report 2024," UN-Habitat Online Archives. Last modified 2025. Accessed April 12, 2025. [https://www.unhabitat.org/sites/default/files/2025/05/annual\\_report\\_2025\\_final.pdf](https://www.unhabitat.org/sites/default/files/2025/05/annual_report_2025_final.pdf)